

Słownik podstawowych pojęć:

- 1) **zajęcia teoretyczne** - należy przez to rozumieć takie formy szkolenia jak wykłady, seminaria, konferencje itp. w ramach, których zapoznaje się szkolonych z podstawami prawnymi, organizacją i zasadami funkcjonowania systemu obronnego RP, sposobem realizacji zadań obronnych ustalonych dla uczestników szkolenia, bądź zadaniami obronnymi określonymi dla danego stanowiska pracy. Formę tą stosuje się w stosunku do wszystkich grup szkolonych;
- 2) **zajęcia praktyczne** - należy przez to rozumieć formy szkolenia w ramach, których zakłada się praktyczne wykonywanie czynności, które obligują szkolonych do praktycznego wykonywania czynności wynikających z ustalonych dla nich zadań obronnych, bądź zadań obronnych określonych dla danego stanowiska pracy. Do zajęć praktycznych zalicza się ćwiczenia, treningi, gry obronne:
  - a) **ćwiczenia** - należy przez to rozumieć najwyższą formę realizacji szkolenia, prowadzoną na różnych szczeblach organizacji administracji publicznej, w ramach której szkoleni nabywają praktycznych umiejętności działania w zespole w zakresie wymaganych przy wykonywaniu powierzonych zadań obronnych oraz utrzymywaniu tych umiejętności;
  - b) **treningi** - należy przez to rozumieć formę szkolenia indywidualnego - i zespołowego, podczas których szkoleni doskonali i podtrzymują nabyte umiejętności w zakresie praktycznej realizacji zadań obronnych, szczególnie mające na celu doskonalenie działania i wykorzystywania określonych systemów technicznych i zgrywania zespołów ludzkich;
  - c) **gry** - należy przez to rozumieć takie formy szkolenia, podczas którego doskonali się między innymi umiejętności rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji, oceniania sytuacji bądź zarządzania projektami (planami) w oparciu o przyjęte (funkcjonujące) procedury;
- 3) **siły zbrojne** - należy przez to rozumieć Siły Zbrojne RP oraz siły zbrojne państw-członków Traktatu Północnoatlantyckiego, przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bądź przez to terytorium przemieszczające się;
- 4) **główny ćwiczący** - należy przez to rozumieć, wskazane w dokumentach ćwiczenia komórki lub jednostki organizacyjne w pełnym składzie osobowym (np. jednostki zmilitaryzowane, stanowiska kierowania, stały dyżur, sztab itp.) z wyposażeniem umożliwiającym pełną realizację zadań;
- 5) **grupa operacyjna** - należy przez to rozumieć wynikającą z przyjętej struktury organizacyjnej ćwiczenia, treningu wydzieloną przez komórkę organizacyjną grupę osób wraz z niezbędnym wyposażeniem, celem realizacji wybranych zadań zapewniających sprawny przebieg szkolenia;
- 6) **organizator szkolenia** - bez bliższego określenia, należy przez to rozumieć organ, o którym mowa w § 5 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szkolenia obronnego (Prezes Rady Ministrów, właściwy minister, wojewoda, marszałek województwa, starosta, wójt, burmistrz i prezydent miasta);
- 7) **przygotowanie ćwiczenia** - należy przez to rozumieć zamierzenia planistyczne, organizacyjne i szkoleniowe mające na celu zapewnienie przeprowadzenia ćwiczenia oraz osiągnięcie zakładanych celów;
- 8) **Kierownictwo Ćwiczenia** - należy przez to rozumieć powołany przez kierownika ćwiczenia zespół osób odpowiedzialnych za przygotowanie ćwiczenia oraz kierowanie jego przebiegiem. Skład kierownictwa ćwiczenia zależy od charakteru ćwiczenia i zakładanych jego celów. Ilość osób wchodzących w skład kierownictwa powinna zapewnić właściwe przygotowanie ćwiczenia i jego przeprowadzenie;
- 9) **Zespół Autorski** - należy przez to rozumieć powołany przez organizatora szkolenia zespół osób do zadań, którego należy opracowanie dokumentacji niezbędnej do przygotowania i przeprowadzenia ćwiczenia;
1. **10)ćwiczenie międzynarodowe** - należy przez: to rozumieć ćwiczenie przeprowadzane przez właściwe organizacje międzynarodowe lub przez władze krajowe z udziałem przedstawicieli innych państw z włączeniem terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W ćwiczeniach tych mogą uczestniczyć wszystkie szczeble administracji rządowej i samorządowej;
- 10) strategiczna gra obronna** - należy przez to rozumieć najwyższą formę sprawdzenia wybranych elementów systemu obronnego państwa. Organizowana ona jest z udziałem kierownictwa państwa w celu sprawdzenia i aktualizacji postanowień "Polityczno-Strategicznej Dyrektywy Obronnej" oraz "Planu Reagowania Obronnego RP" jak również dla wskazania kierunków aktualizacji innych dokumentów planowania obronnego. Przebiegiem strategicznej gry obronnej kieruje Prezes RM w obecności Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej i organizuje ją w latach parzystych;
- 11) ćwiczenie krajowe** - należy przez to rozumieć doskonalenie funkcjonowania systemu obronnego RP oraz weryfikację rozwiązań przyjętych w "Planie Reagowania Obronnego RP" poprzez zgrywanie podsystemu kierowania obroną państwa. Uczestnikami ćwiczenia krajowego są: ministerstwa z udziałem organów administracji państwowej w województwie. Ćwiczeniem obejmuje się obszar całego kraju lub wybrany jego region oraz działy administracji rządowej, których dotyczy problematyka ćwiczenia. Ćwiczenie krajowe zarządza Prezydent RP, a organizuje i przeprowadza je nie rzadziej niż raz na pięć lat Prezes Rady Ministrów;
- 12) ćwiczenie regionalne** - należy przez to rozumieć formę praktycznego sprawdzenia przygotowania, co najmniej dwóch województw do wykonywania zadań obronnych. Celem tego ćwiczenia jest zgrywanie wojewódzkich systemów zarządzania i kierowania działalnością organów administracji rządowej w

województwie, w czasie podwyższania gotowości obronnej państwa i w czasie wojny oraz przygotowanie tych organów do współdziałania z dowództwami sił zbrojnych i obrony terytorialnej w realizacji nałożonych zadań obronnych. W ćwiczeniu regionalnym uczestniczą wybrane elementy działów administracji rządowej oraz administracji publicznej województw biorących udział w ćwiczeniu. Ćwiczenie regionalne zarządza, organizuje i przeprowadza nie rzadziej niż raz na dwa lata Prezes Rady Ministrów;

13) ćwiczenie działowe - należy przez to rozumieć praktyczne doskonalenie umiejętności i weryfikację przyjętych założeń realizacji zadań obronnych wykonywanych w dziale administracji rządowej objętych ćwiczeniem. Celem tego ćwiczenia jest przygotowywanie obsad stanowisk kierowania ministrów jako elementu systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym przy współudziale wojewódzkich stanowisk kierowania. Uczestnikami ćwiczeń działowych są: kierownicza kadra komórek i jednostek organizacyjnych wykonujących zadania obronne w danym dziale administracji rządowej oraz niezbędne grupy operacyjne elementów województw biorących udział w ćwiczeniu. Ćwiczenie działowe zarządza, organizuje i przeprowadza nie rzadziej niż raz na dwa lata właściwy minister;

14) ćwiczenie wojewódzkie - należy przez to rozumieć sprawdzenie na obszarze dwu lub więcej powiatów przygotowanie administracji rządowej i samorządowej do praktycznej realizacji zadań obronnych. Celem tego ćwiczenia jest zgrywanie obsady stanowisk kierowania wojewodów z komórkami organizacyjnymi do spraw obronnych administracji samorządowej oraz wybranymi elementami administracji niezespolonej (cywilnej i wojskowej) jak i innymi wykonawcami, na których wojewoda nałożył lub, którym powierzył wykonywanie zadań obronnych. Ćwiczenie wojewódzkie zarządza, organizuje i przeprowadza nie rzadziej niż raz na dwa lata wojewoda;

15) ćwiczenie jednostek przewidzianych do militaryzacji - należy przez to rozumieć formę praktycznego szkolenia stanu osobowego tych jednostek. Celem tego rodzaju ćwiczeń jest sprawdzenie gotowości ćwiczących jednostek do działania jako jednostek zmilitaryzowanych, w tym zweryfikowanie ustalonych terminów jej osiągnięcia. Podczas ćwiczeń szczególnemu sprawdzeniu podlega funkcjonowanie zespołu kierowania formowaniem jednostek zmilitaryzowanych oraz obsady elementów bazy formowania. Ćwiczące jednostki lub ich pododdziały realizują zadania określone w scenariuszu ćwiczeń. Ministrowie i wojewodowie, którym podlegają jednostki przewidziane do militaryzacji mogą planować udział tych jednostek w ćwiczeniach krajowych i regionalnych, a także organizować ćwiczenia jednostek przewidzianych do militaryzacji w ramach ćwiczeń działowych i wojewódzkich, stosownie do przyjętych scenariuszy takich ćwiczeń. W każdym przypadku przeprowadzenie ćwiczeń jednostek przewidzianych do militaryzacji zarządza Prezes Rady Ministrów.